
KULTŪRAS NORIŠU PIEDĀVĀJUMA IZLASE 2022. gada SEPTEMBRIS

MŪZIKA

Muzikāls stāsts “Mūž(-uš)īgais lidojums”

Piedāvā: SIA “Lielais dzintars”

Norises laiks: 8. oktobris; klātienes norise

Kontaktinformācija: Aiva Juhneviča, e-pasts: aiva.juhneviča@lielaisdzintars.lv,
tel. nr.: 28268404

Mērķauditorija: 1.–9. klase

Plašāk: <https://lielaisdzintars.lv/lv/kalendars/pasakums/muz-us-igais-lidojums-operagimenem>

Atzīmējot Liepājas operas simtgades svētkus, koncertzālē “Lielais dzintars” savu pirmizrādi piedzīvos komponista Jēkaba Nīmaņa, režisores Māras Ķimeles, scenogrāfa Reiņa Suhanova un dramaturģes Rasas Bugavičutes-Pēces radītais jaundarbs “Mūž(-uš)īgais lidojums”, kas bērniem un jauniešiem atklās aizraujošu muzikālu stāstu par mūžīgajām vērtībām, Liepāju, tās skaisto pilsētvidi un laimi dzīvot šajā vēju pilsētā jeb to, kā reiz Liepājā dzīvoja kāda muša, kura, uzzinādama, ka vidējais mušas dzīves ilgums ir vien 28 dienas, izlēma darīt visu, lai kļūtu mūžīga. Sekodama savam sapnim un kuldamās caur negaidītiem piedzīvojumiem, muša nonāca milzu “Lielajā dzintarā”. Izskalots Baltijas jūras krastā, tas stalti stāv un tik pasakaini skaisti skan, medaini mirdzot saulē... Jo kas gan vēl var mūžību apsolīt, ja ne saule, jūra, mūzika un draudzība.

Koncertsaruna “Melns vai balts: emocijas un mūzika”

Piedāvā: Lelde Zaržeca

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Lelde Zaržeca, e-pasts: violin.diivas.music@gmail.com,
tel. nr.: 26109486, Inese Leušina, tel. nr.: 29774245

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Koncertsarunā skolēni mācīsies ieklausīties un atpazīt emocijas, veidos izpratni par to, kā ar daudzveidīgiem mākslinieciskajiem paņēmieniem, instrumentiem un mūzikas žanriem iespējams attēlot un atraisīt cilvēkos dažādu emociju spektru.

Tāpat kā klavieru taustiņos, arī cilvēkā mājo pretējas emocijas – neviena no tām pati par sevi nav tikai melna vai balta. Mūzikas skaņās, līdzīgi kā sabiedrībā, svarīgas ir tieši savstarpējās attiecības un uzmanīga ieklausīšanās, tādēļ koncerta laikā skolēni tiks aicināti brīvi izteikt savu viedokli un asociācijas par šķietami skaidru mūzikas raksturu, salīdzināt tās un nonākt pie secinājuma, ka svarīgākā cilvēku attiecībās ir diskusija, nevis savas taisnības pierādīšana.

Koncertprogrammā iekļautas dziesmas un skaņdarbi, caur kuru klausīšanos skolēni tiks aicināti rast motivāciju sevī, lai ķermenis un prāts, tāpat kā melnie un baltie klavieru taustiņi, katru dienu būtu līdzsvarā. Tiks atskaņota kā populārā, tā arī klasiskā mūzika, piemēram, Imanta Kalniņa dziesma “Alvas zaldātiņi” tiks salīdzināta ar franču impresionista Olivjē Mesiāna “Meditāciju” mūsdienīgā aranžijā, vai Imanta Kalniņa “Dzeguzes balss” pretnostatīta Emīla Dārziņa “Melanholiskajam valsim”, tādējādi koncertprogrammai piešķirot moderno “crossover” stilu.

Koncertprogramma “Skaņu virpulī”

Piedāvā: SIA “AA Events” un SIA “MA Events”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Arta Abaroniņa, e-pasts: arta.abaronina@gmail.com, tel. nr.: 27068227

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Koncertprogrammā “Skaņu virpulī” skolēni iepazīsies ar vairākiem klasiskās mūzikas instrumentiem (čells, kontrabass, klavieres) un to, kā tie tiek izmantoti mūsdienu populārajā mūzikā. Skolēni uzzinās, kā ar mūsdienu tehnoloģiju palīdzību satiekas klasiskā un modernā mūzika, kā rada popmūzikas hītus, ko dara bungu mašīna, ko var izdarīt ar sintezatoriem utt. Skolēniem tiks dota iespēja izmēģināt instrumentus, lai saprastu, kā tie darbojas un kā veidojas skaņa.

Programmā izskanēs K. Sensānsa, J. S. Baha, P. Čaikovska, “The Queen”, “AC/DC”, M. Džeksona un citu mākslinieku radīta mūzika, ko papildinās īpaši veidoti videomateriāli.

TEĀTRIS

Izrāde “Hamoka komūna”

Piedāvā: Istabas teātris / Biedrība “Pusstāvs”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Jānis Znotiņš, e-pasts: istabasteatris@gmail.com, tel. nr.: 26589458

Mērķauditorija: 1.–5. klase

Būt pie dabas un iet pārgājienos ir forši. Tomēr cilvēks ir diezgan bezpalīdzīgs un neaizsargāts radījums, tāpēc, lai izdzīvotu skarajos apstākļos, viņam vajadzīgas visādas mantas. Mēs esam pieraduši skatīties uz lietām kā uz pašsaprotamiem ikdienas sabiedrotajiem, bet vai mums izdotos mierīgi līdzpastāvēt, ja lietas spētu pateikt, ko patiesībā domā par mums? Hamoka komūnā visi sadzīvo mierā un harmonijā, taču reizēm viss nav tik skaisti, kā izskatās sociālo tīklu bildēs. Izrāde piedāvās iespēju ieskatīties komūnas iekšējā dzīvē, uzzināt par viņu pārdzīvojumiem, romantiskajiem centieniem, nākotnes plāniem un ilgām.

Izrāde “Pinokio piedzīvojumi”

Piedāvā: VSIA “Latvijas Nacionālais teātris”

Norises laiks: Pēc teātra repertuāra; klātienes norise (pirmizrāde 21. oktobrī)

Kontaktinformācija: Ilze Blauberga, e-pasts: ilze.blauberga@teatris.lv, tel. nr.: 26455522

Mērķauditorija: 1.–4. klase

Plašāk: <https://teatris.lv/izrade/pinokio/>

Klasiskais stāsts par galdnieku Karlo, kas no koka pagales izgrebj Pinokio, tāpat vien – iedvesmots un iztēlē redzēdams koka pagalē cilvēka kontūras. Puika atdzīvojas un dodas pasaulē, kur ierauga, cik dzīve ir raiba. Kamēr pasaulē būs cilvēki, kas malkas šķilā spēs saskatīt dzīvu radību, tikmēr pastāvēs arī teātris, kas darbojas ar tiem pašiem instrumentiem – iztēli, sirdi un mazliet matērijas.

Izrāde “Svina garša”

Piedāvā: VSIA “Latvijas Nacionālais teātris”

Norises laiks: Pēc teātra repertuāra; klātienes norise (repertuārā atgriežas no 8. novembra)

Kontaktinformācija: Ilze Blauberga, e-pasts: ilze.blauberga@teatris.lv, tel. nr.: 26455522

Mērķauditorija: 10.–12. klase

Plašāk: <https://teatris.lv/izrade/svina-garsa/>

1940. un 1941. gadā Latvijā straujā tempā nomainās lielvalstu varas, un latviešu puisis Matīss no Tornakalna, kurš nevēlas karot ne vienā, ne otrā frontes pusē, mēģina būt malā. Protams, tas neizdodas. Nepieciešamība izdzīvot frontes aizmugurē, uzdzīve un “andelēšanās” ar kreiso precī, pirmā sastapšanās ar mīlestību, nodevību, nelietību, žēlsirdību, un svina garša mutē. Gan no nomaldījušās lodes, gan no tā, kas notiek ar Latviju.

“LATVIJA. XX gadsimts” sērijas romāns – Māra Bērziņa “Svina garša” – tūlīt pēc iznākšanas nokļuva apspriestāko grāmatu vidū un uz Latvijas Nacionālā teātra skatuves. Dēku un piedzīvojumu romāns, no vienas puses, traģikomisku notikumu virkne, kas maina cilvēku dzīves, no otras puses.

DEJA

Laikmetīgās dejas izrāde “Ceļos”

Piedāvā: “Dirty Deal Teatro”

Norises laiks: Pēc teātra repertuāra un pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Anna Sīle, e-pasts skolas.soma@dirtydealteatro.lv, tel. nr.: 23668244

Mērķauditorija: 10.–12. klase

Plašāk: <https://dirtydealteatro.lv/lv/izrazu-saraksts/izrades/ceļos>

Izrādē “Ceļos” laikmetīgās dejas apvienība “SIXTH” deformē mītu par Orfeju – tā vietā, lai atskatītos un zaudētu mīļoto, šoreiz Orfejs dosies līdz galam. Apkopojot mēģinājumos gūto pieredzi un pārdzīvojumus, mākslinieki veido izrādi par bailēm un spēju tās pārvarēt. “Ceļos”

horeogrāfijā svarīga ir virzība, kas simboliski ataino Orfeja mēroto ceļu. Horeogrāfe Emanuēla Košina kopā ar režisoru Klāvu Kristapu Košinu, atspoguļojot Orfeja iekšējo cīņu, vēlas saprast, kas notiek starp sākuma un galu punktu.

CIRKS

Izrāde “Citroni un medus”

Piedāvā: VSIA “Rīgas cirks”

Norises laiks: 2. oktobris; klātienes norise

Kontaktinformācija: Aiva Juhneviča, e-pasts: aiva.juhneviča@lielaisdzintars.lv,
tel. nr.: 28268404

Mērķauditorija: 1.–7. klase

Rīgas cirka producētā izrāde “Citroni un medus” ir aizkustinošs un brīžiem dauzonīgs stāsts par draudzību, priekiem, skumjām un ikdienišķām dzīves situācijām. Kad puisim ir labs un draudzīgs noskaņojums, tad meitenei nav. Un otrādi. Tomēr ir brīži, kad saprašanās ir iespējama – tāpat kā ir iespējams salto, dziedāšana, stāvot otram uz pleciem, un prasme veikli noķert krītošu puķupodu.

Šo amizanto un rotaļīgo stāstu koncertzālē “Lielais dzintars” mazajiem skatītājiem izdejos un izdziedās divi aizrautīgi gaisa akrobāti Grēte Grosa (Grete Gross) no Igaunijas un Juha-Mati Eskelinens (Juha-Matti Eskelinen) no Somijas. Izrādē ieraudzītos trikus, veiklību un prasmes gan bērni, gan pieaugušie būs aicināti apgūt arī paši, piedaloties īpašās meistarklasēs pēc izrādes, kuras vadīs Rīgas cirka profesionāļi.

DIZAINS

Izzinoša interaktīva nodarbība “Industriālā mantojuma 200 gadu vēsture Līgatnē”

Piedāvā: SIA “Zeit Hotel”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Alise Koļesņikova, e-pasts: alise@zeit.lv, info@zeit.lv,
tel. nr.: 25779944

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Stāstnieka pavadībā skolēni iepazīstas ar Līgatnes bijušās ķiveru rūpnīcas iekštelpām un apkārtni, atklājot industriālā mantojuma pārtapšanu mūsdienīgā kultūras, mākslas un aktīvās atpūtas vietā. Stāstījumā tiek akcentēta radoša pieeja industriālā mantojuma atdzimšanā – senām ēkām, seniem sadzīves priekšmetiem, kuriem var radoši atrast jaunu pielietojumu mūsdienās. Vienlaicīgi tiek akcentēta radošuma un transformēšanas māksla, lai saudzīgi izturētos pret ekoloģiju un atbildīgi pret klimata pārmaiņām. Skolēni iekštelpās iepazīst koncertzāli, izstāžu zāli ar laikmetīgām izstādēm un citas telpas, kas atradušas savu vietu industriālā vidē.

Izzinoša nodarbība “Latvijas naudas dizains “Naudas pasaulē””

Piedāvā: Latvijas Banka

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; gan klātienēs, gan digitāla norise

Kontaktinformācija: Kaspars Kravinskis, e-pasts: kaspars.kravinskis@bank.lv,
tel. nr.: 67022203

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Nozīmīgu vietu ikviena dzīvē ieņem nauda. Tās dizains sevī ietver tēlus, simbolus, vērtības un laikmeta liecības. Latvijas Bankas ekspozīcijā “Naudas pasaule” vispilnīgāk iepazīstams Latvijas kultūras kanonā iekļautais Latvijas naudas stāsts – tas ir stāsts par valsts neatkarību un latvisko piederību, kā arī ir unikāls aprītē esošs masu dizaina produkts. Naudas zīmju tapšana no idejas līdz izpildījumam izzināma interaktīvā ekspozīcijā, kas veidota saskaņā ar principu “Nāc, ieraugi, pieskaries, izpēti un apdomā!”, kas ietver arī multivides prezentācijas, īsfilmas u. c.

VIZUĀLĀ MĀKSLA

Latvijas Bankas simtgades izstāde “Vērtību zīmes”

Piedāvā: Latvijas Banka sadarbībā ar Latvijas Nacionālo mākslas muzeju

Norises laiks: Pēc pieprasījuma no 2022. gada 8. oktobra līdz 2023. gada 15. janvārim; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Muzeja administrācija, e-pasts: ekskursijas@lnmm.lv, tel. nr.:
67324461

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Latvijas Bankas simtgadei veltītā izstāde aicina novērtēt naudu ne vien kā racionālās saimnieciskās pasaules neatņemamu sastāvdaļu, bet arī kā paliekošu kultūrvēsturisku simbolu, latviešu tautas vēstures un garīgo vērtību iemiesotāju. Leģendārā sudraba piecu latu monēta, tautā dēvēta par Mildu – Riharda Zariņa spilgts mākslinieciskais veikums – ikvienam latvietim asociējas ar valsts neatkarību, tā turēta cieņā un godā, mantota paaudzēs un aizvien ir Latvijas atpazīstamības zīme.

Izstāde ir veltīta Latvijas Bankas kolekcijas monētām, kas regulāri tiek izlaistas, sākot ar 1996. gadu. To veidošanā piedalījušies visu paaudžu un nozaru Latvijas mākslinieki, pētot, izzinot un eksperimentējot, lai radītu neparastus risinājumus, pielietojot unikālus materiālus un visjaunākās tehnoloģijas. Katra Latvijas izdotā naudas zīme top kā miniatūrs mākslas darbs, kas iekodē universālu vēstījumu šodienai un nākotnei. Latvijas Bankas kolekcijas monētas ir ieguvušas plašu starptautisku atpazīstamību un balvas konkursos, tās vienmēr atrodas pasaules numismātu uzmanības fokusā, bet galvenais – tie ir kodolīgi stāsti par mūsu vēsturi, kultūru un vērtībām.

KINO

Skaties jaunākās pašmāju filmas kinoteātros vai skolā

Piedāvā: Latvijas kinoteātri, Latvijas Kinematogrāfistu savienība, biedrība “Kultūrpunkts”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; gan klātienē, gan digitāla norise

Kontaktinformācija: Aicinām sazināties ar katru piedāvātāju individuāli

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Šajā rudenī Latvijā kinoteātros iznāks virkne jaunu pašmāju kinofilmu – “Mīlulis” (režisors Staņislavs Tokalovs), “Neona pavasaris” (režisors Matīss Kaža), “Mātes piens” (režisore Ināra Kolmane), “Janvāris” (režisors Viesturs Kairiņš), “Mamma vēl smaida” (režisore Elza Gauja), “Māšas” (režisore Linda Olte), “Suflieris” (režisors Marguss Paju) u. c. Aicinām sekot līdzī filmu iznākšanai un iepazīties ar tām kopā ar klasi Latvijas kinoteātros vai skolās.

MATERIĀLAIS UN NEMATERIĀLAIS KULTŪRAS MANTOJUMS

Muzejpedagoģiskā programma “Nyet, nyet, Soviet!”

Piedāvā: Muzejs un pētniecības centrs “Latvieši pasaulē”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; gan klātienē, gan digitāla norise

Kontaktinformācija: Danute Grīnfelde, e-pasts: danute.grinfelde@lapamuzejs.lv, tel. nr.: 29184594

Mērķauditorija: 10.–12. klase

Plašāk: www.lapamuzejs.lv

“Nyet, nyet, Soviet!” ir aktīva nodarbība, kuras uzmanības centrā ir trimdas latviešu politiskie protesti un demonstrācijas padomju okupācijas laikā. Nodarbība balstīta gadījumu analīzē. Tajā aplūkoti Eiropas, Austrālijas un Amerikas latviešu protesta akciju piemēri Aukstā kara laikā. Nodarbībā izmantoti izstādes “[NYET, NYET, SOVIET! Politiskie protesti un demonstrācijas ārpus Latvijas 1945–1991](#)” materiāli, kā arī filmas “[Valiant! Brauciens uz brīvu Latviju](#)” fragmenti.

Nodarbības laikā skolēni mazās grupās analizē muzeja krājuma priekšmetus, fotogrāfijas un laikabiedru viedokļus, lai atrastu savas atbildes uz jautājumiem, kas ir izdevusies protesta akcija, kādos gadījumos vajadzētu un kādos nevajadzētu izvēlēties rīkot protesta akcijas, kādas robežas protestētāji nedrīkstētu pārkāpt? Savus secinājumus skolēni nodarbības noslēgumā formulē kā ieteikumus protesta akciju rīkotājiem.

Nodarbība–vadīta diskusija “Dzelzceļa stacija – laiks, telpa, vara”

Piedāvā: Latvijas Dzelzceļa vēstures muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; gan klātienē, gan digitāla norise

Kontaktinformācija: Muzeja administrācija, e-pasts: muzejs@ldz.lv, tel. nr.: 20032331

Mērķauditorija: 10.–12. klase

Plašāk: <https://www.railwaymuseum.lv/lv/content/nodarbiba-vidusskoleniem-dzelzcela-stacija-laiks-telpa-vara>

Nodarbības “Dzelzceļa stacija – laiks, telpa, vara” mērķis ir, balstoties Latvijas dzelzceļa vēstures mantojuma pieredzē, jauniešu auditorijā veicināt diskusiju par toleranci, empātiju, sociālo situāciju. Diskusijas teorētisko ietvaru veido trīs raidieraksti, kuros eksperti (sociālantropoloģes, vēsturnieces) piedāvā ieraudzīt staciju gan kā publisku telpu, kur tiekas visi sabiedrības slāņi, gan kā arhitektūras pieminekli, gan arī kā propagandas instrumentu valdošās varas rokās.

Pirms nodarbības klasei jāizdara izvēle par nodarbības tēmu: “Stacija un laiks”, “Stacija un telpa”, “Stacija un vara”. Pirms nodarbības būs jānoklausās attiecīgajai tēmai veltītais raidieraksts un pastāvīgi jāveic uzdevums, kas tiks nosūtīts skolotājam. Raidieraksti pieejami *Spotify* un *YouTube* platformās.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Latvijas auto, moto un velo būve”

Piedāvā: Rīgas Motormuzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Marlēna Ozoliņa, e-pasts: marlena.ozolina@csdd.gov.lv, tel. nr.: 67025858

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <http://www.baronamuzejs.lv/>

Balstoties uz muzeja ekspozīcijā atklāto informāciju, skolēni papildina zināšanas par Latvijas industriālo attīstību, sākot no 19. gadsimta beigām līdz mūsdienām, t. sk., par izcilajiem inženieriem Aleksandru Leitneru, Gustavu Ērenpreisu, uzņēmumiem “Russo-Balt”, “Ford-Vairogs”, un beidzot ar Andra Dambja veikumu, un veido izpratni par industriālā mantojuma kā daudzpusīgas vēstures nozīmi. Interesanta un maz zināma vēstures lappuse saistās ar autobūves attīstību Padomju Latvijā, īpaši ar slaveno RAF – Rīgas autobusu fabriku. Nodarbības noslēgumā skolēni prezentē savus sagatavotos stāstus par Latvijas industriālo attīstību un kopīgi apspriež padarīto.

LITERATŪRA UN GRĀMATNIECĪBA

Taktila nodarbība dzejas bilžu grāmatu sērijas “BIKIBUKS” izstādē “BIKIMETRS”

Piedāvā: Izdevniecība “Liels un mazs”

Norises laiks: Pēc iepriekš izsludināta grafika; klātienes norise

Kontaktinformācija: Kristīne Jonuša, e-pasts: krdzene@gmail.com, tel. nr.: 26734688

Mērķauditorija: 1.–4. klase

Nodarbībā dzejas bilžu grāmatu sērijas “BIKIBUKS” izstādē “BIKIMETRS” skolēniem būs iespēja iepazīt un izpētīt “bikibuku” ilustrācijās izmantoto tehniku, materiālus un faktūras. Izstādē eksponētajiem darbiem skolēni nevarēs pieskarties, taču nodarbības laikā dažādās materiālu faktūras varēs iepazīt un uzminēt, tos taustot un sajūtot speciāli izgatavotos maisiņos, kuros būs paslēpti materiāli, kādi izmantoti, veidojot ilustrācijas (māls, papīrs, ogle, diegi, dzija, augi, plastmasa u. c.), kā arī dažādi materiāli, kas bērniem palīdzēs atpazīt dažādus “bikibuku” tēlus (zirņi, graudi, klucīši, mīksti kažociņi, audumi u. c.). Materiāls un faktūra spēj padziļināt emocionālu pārdomājumu, veidot vēstījumu, kurā mijiedarbojas vizuāla un taktila uztvere.

Dzejas bilžu grāmatu sērijā “BIKIBUKS” izdotas 100 kabatas izmēra grāmatiņas, kur katrā iekļauts viens kāda klasiķa (Rūdolfis Blaumanis, Rainis u. c.) vai mūsdienu autora (Kārlis Vērdiņš, Inga Gaile u. c.) dzejolis. Tās ilustrējuši 98 mūsdienu mākslinieki, kuri pārstāv dažādas vizuālās mākslas jomas.

Uzdevumu spēle “Raina ielas cirks” ar rakstnieci Luīzi Pastori

Piedāvā: SIA “MIZOTI”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Luīze Pastore, e-pasts: luize@pastore.lv, tel. nr.: 26866593

Mērķauditorija: 1.–4. klase

Plašāk: <http://www.luizepastore.com/>

Uzdevumu spēle ar orientēšanās elementiem telpā veidota pēc rakstnieces Luīzes Pastores grāmatas “Raina ielas cirks” motīviem – tas ir stāsts par saprašanas vienas ielas garumā. Raina ielā prot draudzēties, garlaikoties, mācās atvadīties un sērot un vissvarīgākais – tur zina, kā visiem kopā radīt svētkus. Skolēni iepazīsies ar grāmatas saturu un radīs paši savas ielas “svētkus”. Pēc tam draudzības pāros skolēni izspēlēs svētku radīšanas uzdevumu spēli un radīs paši savu stāsta skici. Nodarbība skolēniem veicinās rakstītprasmi, teksta izpratni, radošo domāšanu un prasmi sadarboties.

Izglītojošs stāstījums un lasījumi “Pasakas no pirmssākumiem līdz mūsdienām”

Piedāvā: Biedrība “ZARA Media”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Raitis Zapackis, e-pasts: pasaku_raitis@inbox.lv, tel. nr.: 29494646

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Nodarbības laikā skolēni izzinās latviešu tautas un pasaules pasaku vēsturi, kā arī iedziļināsies latviešu tautas pasakas lasījumos un sarunā par pasakās ieslēpto latvietības kodu un tēliem – glēvuļiem un varoņiem, ko tie mums māca, latviešu tautas īpašībām šodien, ņemot vērā tautas mantojumu. Skolēni ieskatīsies latviešu pasaku autoru (Kārlis Skalbe, Vilis Plūdonis, Anna Sakse, Imants Ziedonis u. c.) daiļradē, kopīgi analizēs tēlus un salīdzinās ar mūsdienu dzīves prasībām (pasaku autoru izvēle iespējama atbilstoši skolēnu vecumgrupai).

Nodarbības noslēgumā notiks saruna par pasaku rakstīšanas algoritmu un par pasaku nepieciešamību un tematiku mūsdienās. Tāpat skolēni atklās jaunus autorus, kā arī radīs kopīgu pasaku.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Pirmā latviešu literārā pasaka “Velniņi””

Piedāvā: Memoriālo muzeju apvienība, Jaņa Rozentāla un Rūdolfā Blaumaņa muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Maija Laimīte, e-pasts: majja.laimite@memorialiemuzeji.lv, tel. nr.: 67331641, 26392540

Mērķauditorija: 1.–4. klase

Nodarbības laikā skolēni noskaidro, kā tapusi bērnu iemīļotā pasaka “Velniņi”. Pasakas darbība norisinās lauku sētā, tāpēc gluži neviļus var iedomāties par Rūdolfā Blaumaņa iemīļoto lauku sētu “Braki” Ērgļu pusē. Skolēni pievēršas pasakas darbības vietai, izmantojot “Braku” sētas plānu un atceroties, kādus nedarbus mazie velniņi veica saimnieka sētā.

Pasakas varoņu gaitas noslēdzas ar to, ka vecene “aizvilka vēl labajā un kreisajā pusē, kājgalā un galvgalā daudz zīmju priekšā pret lietuvēniem, jautriem gariem un velniem”, tāpēc nodarbībās noslēgumā skolēni veic radošu uzdevumu – iepazīst atsevišķas latviešu rakstu zīmes un to nozīmes, kā arī izgatavo katrs savu.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Kā tapa Rūdolfā Blaumaņa darbi: “Rūdolfā Blaumaņa meistarnovele “Nāves ēnā””

Piedāvā: Memoriālo muzeju apvienība, Jaņa Rozentāla un Rūdolfā Blaumaņa muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Maija Laimīte, e-pasts: majja.laimite@memorialiemuzeji.lv, tel. nr.: 67331641, 26392540

Mērķauditorija: 5.–9. klase

Nodarbībā skolēni pievēršas uzdevumam, kas iepazīstina ar noveles “Nāves ēnā” tapšanu. Rūdolfā Blaumaņa istaba slēpj deviņus vēstures avotus par šo darbu, piemēram, laikabiedru atmiņas par prototipiem, pirmās grāmatas vāka attēlu u. c. Visiem kopā iepazīstot avotus, skolēni tos izkārtu hronoloģiskā secībā un gūst priekšstatu par to, kā rakstnieks to radījis un publicējis.

Nodarbības noslēgumā skolēni pievēršas noveles galvenajiem personāžiem – zvejniekiem. Viena daļa skolēnu kļūst par kādu no zvejniekiem, bet otra daļa, savstarpēji komunicējot, pēc izsniegtā rakstiskā materiāla mēģina atrast konkrēto zvejnieku.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Kā tapa Rūdolfā Blaumaņa darbi: “Purva bridējs” piemērs”

Piedāvā: Memoriālo muzeju apvienība, Jaņa Rozentāla un Rūdolfā Blaumaņa muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Maija Laimīte, e-pasts: majja.laimite@memorialiemuzeji.lv, tel. nr.: 67331641, 26392540

Mērķauditorija: 10.–12. klase

Skolēni gida pavadībā dodas neilgā pastaigā pa jūgendstila dzīvokli, kurā dzīvojis izcilais gleznotājs Janis Rozentāls ar ģimeni. No 1906. līdz 1908. gadam kā apakširnieks dzīvoklī mitis arī ievērojamais latviešu rakstnieks Rūdolfs Blaumanis. Pastaigas laikā skolēni gūst priekšstatu par to, kā norisinājusies dzīve mājoklī pirms vairāk nekā 100 gadiem. Viesojoties R. Blaumaņa istabā, skolēni aplūko rakstnieka piemiņas lietas un noklausās nelielus stāstus par rakstnieka dzīvi Rīgā. Atsvaidzinājuši zināšanas par rakstnieku, skolēni pievēršas uzdevumiem par rakstnieka dzīvi Kokneses periodā. Tieši jaunības gados gūtie iespaidi Kokneses muižā deva iedvesmu radīt divus no izcilākajiem darbiem – romānu “Purva bridējs” un lugu “Ugunī”.

Nodarbības noslēgumā skolēni iepazīst R. Blaumaņa radošo procesu caur laikabiedru atmiņām. Ļaujoties iztēlei, skolēni dalās ar alternatīvo versiju, kā šis darbu radīšanas posms tiktu realizēts mūsdienās.

* * *

Atgādnēs praktiskai lietošanai:

- Visplašākā informācija par programmā iekļautajām kultūras norisēm atrodama, [Latvijas Nacionālā kultūras centra mājaslapā esošajā tabulā](#), atsevišķi izdalot digitālās un klātienēs norises.
- Viss **valsts kultūras iestāžu** (tas ir, valsts kapitālsabiedrību teātru, koncertiestāžu, muzeju u. c.) piedāvājums ir iekļauts programmas saturā arī tad, ja nav specifiski norādīts apkopojuma tabulā. Norises, kas nav pieejamas regulāri un ilgstoši (piemēram, izstādes vai īpaši koncerti, kas notiek tikai vienu reizi), piedāvājuma tabulā netiek iekļautas. Pedagogi lemj par katras konkrētās norises atbilstību noteiktai vecumgrupai.
- Aktuālāko norišu izlases atrodamas ikmēneša jaunumu lapās, kas pieejamas mājaslapā <https://www.lnkc.gov.lv/lv/programmas-latvijas-skolas-soma-kulturas-norisu-izlases>.
- Jaunas un lietotāju iecienītas norises atrodamas programmas “Latvijas skolas soma” mājaslapas sadaļā “Skolu pieredze un aktualitātes”: www.latvijasskolassoma.lv.
- Pašas jaunākās ziņas, foto un videomateriāli atrodami programmas “Latvijas skolas soma” sociālo tīklu kontos “Facebook” <https://www.facebook.com/latvijasskolassoma> un “Instagram” <https://www.instagram.com/latvijasskolassoma/>. Tur iespējams pievienot savu vērtējumu komentāru sadaļā zem norises ieraksta, vai daloties ar kādu ierakstu, kā arī sasaistīt atsevišķas skolas vai novada publiskoto informāciju ar kopējo krājumu.

Norises, kas nav atrodamas nevienā no šiem resursiem, bet piedāvājuma veidā nosūtītas tieši skolai, jāpārlicinās par to atbilstību programmas mērķim, **sazinoties ar programmas “Latvijas skolas soma” komandu, rakstot uz e-pastu: pasts@latvijasskolassoma.lv**.

www.latvijasskolassoma.lv #LatvijasSkolasSoma #SkolasSoma
